

Referat fra møde 2/14 i Ekspertgruppen Nordens Sprogråd

København den 29. oktober 2014

Mødeleder: Guðni Olgeirsson (suppleant, Island)

Punkt 1) Godkendelse af referat fra møde 1 i 2014 den 22. august

Sprogkoordinationen sendte et udkast til referat ud den 10. oktober, og fristen for kommentarer var sat til den 24. oktober.

Referatet blev godkendt.

Punkt 2) Godkendelse af dagsordenen

Dagsordenen blev godkendt.

Punkt 3) Orientering fra Ekspertgruppens medlemmer

Ekspertgruppens medlemmer orienterede om relevante hændelser inden for sprogområdet.

Punkt 4) Orientering fra Nordisk Sprogkoordination – siden sidst (konferencer, møder)

Sprogkoordinationen orienterede om følgende:

- Et nyhedsbrev er udsendt for første gang. De centrale aktører har behov for at blive synliggjort, og omtale af deres virksomhed og aktiviteter i nyhedsbrevet er en måde at synliggøre dem på. En af Sprogkoordinationens opgaver er at vise mønsterpraksis med gode eksempler fra Nordplus, og disse bliver nu vist i nyhedsbrevet. Der vil komme endnu et nyhedsbrev inden årets udgang. Planen er at udsende fire nyhedsbreve om året.
- Der var indkommet 28 ansøgere til stillingen som leder af Nordisk Sprogkoordination. Den nuværende leder af Sprogkoordinationen er ikke med i ansættelsesudvalget.
- Sprogkoordinationen har været i samtale med seniorrådgiver Johan Lindblad fra Nordisk Råds Sekretariat om et nyt udvalgsforslag A_1632 fra parlamentarikere i Nordisk Råds næringsudvalg (erhverv) om sprogforståelsens betydning for mobiliteten på det fælles nordiske arbejdsmarked, som skal behandles under Nordisk Råds session den 30. oktober 2014 i Stockholm.

Ekspertgruppen kommenterede nyhedsbrevet og efterlyste konkrete forslag til, hvad de kan bidrage med. Et forslag er at få brugerne af tiltagene til at fortælle, hvordan de oplever tiltaget.

Hvad angår det nye udvalgsforslag om sprogforståelsens betydning for mobiliteten på det fælles nordiske arbejdsmarked blev der givet udtryk for, at Nordisk Råd, i stedet for at give opdraget til arbejdsgivere, kunne have givet det til universitetsfolk på videnskabeligt grundlag. Undersøgelsen mangler en sproglig kompetent person, der på korrekt vis anvender påkrævede videnskabelige metoder. Det kunne være en idé, at der var stillet en hypotese op.

Punkt 5) Tiltag

Nordiske Forsøgsskoler – ved projektleder Lise Vogt

Projektleder Lise Vogt var inviteret til mundtligt at informere om sit arbejde med tiltaget Nordiske Forsøgsskoler.

Nordiske forsøgsklasser blev igangsat i 2014. På nuværende tidspunkt er projektlederen i gang med at indsamle de nyeste læreplaner i Norden og et netværk af relevante fagpersoner er ved at blive etableret.

Ekspertgruppen stiller sig til rådighed for projektlederen ved eventuelle behov for kontakt med respektive lande.

TV-julekalender for børn og unge

Sprogkoordinationen orienterede mundtligt om status for tiltaget.

Sprogkoordinationen og seniorproducer, Ingolf Gabold, havde på opfordring Nordisk Ministerråds Sekretariat indleveret en kort projektbeskrivelse i august 2014. EK-U har behandlet sagen, og har ikke ønsket at tilføre tiltaget de 200.000 – 300.000 DKK (risikovillig kapital).

Sprogkoordinationen er ved deltagelse i ad-hoc gruppens møde den 15. oktober blevet gjort bekendt med, at der i sagsfremstillingen til EK-U er blevet blandet en anden julekalender ind, som var Foreningerne Nordens Forbunds julekalender, der havde et litteratursigte med Nordisk Biblioteksuge som tovholder. Sprogkoordinationen har efterlyst sagsfremstillingen til EK-U om julekalenderen den 15. og den 28. oktober. Der er ikke kommet svar på anmodningen.

Sprogkoordinationen vil undersøge alternative finansieringsmuligheder.

Norden i Skolen – budget og arbejdstimer i 2015

Sprogkoordinationen orienterede om, at man er påpasselig med at anvende for mange af Nordisk Sprogkoordinations midler på Norden i Skolen, da Foreningerne Nordens Forbund (FNF) udover at være forvaltningsorgan for Nordisk Sprogkoordination i 2014-2018 også er ejer af Norden i Skolen-portalen. Samtidigt rummer portalen et betydeligt potentiale for Nordisk Sprogkoordination i målet om at nå børn og unge via de lærere, der opretter en profil på Norden i Skolen. Har Norden i Skolen for få midler, forsvinder en brugbar og vigtig platform for arbejdet med EK-U's fokusområde 2: styrkelse af børn og unges sprogforståelse og fokusområde 3: lytteforståelse.

En oversigt over, hvem der hidtil har støttet Norden i Skolen og med hvilke midler, blev uddelt på mødet.

Portalen er godt i gang med at koordinere og skabe sammenhæng mellem en lang række aktuelle nordiske projekter og aktører rettet mod børn og unge.

Øvrige tiltag i 2014

Tiltag: Sprogambassadører

Nordisk Sprogkoordination indgik i januar 2014 en aftale med Nordisk Kulturfond om et samarbejde omkring nordiske sprogambassadører. Desværre måtte Nordisk Kulturfond på et møde den 23. oktober trække sig som samarbejdspartner grundet interne processer. Nordisk Sprogkoordination skal undersøge alternative samarbejds muligheder for at få det størst mulige udbytte ud af tiltaget.

Tiltag: Nordisk mini-ordbog

Netværket for Sprognævnene i Norden valgte ikke at korrigere og udvide Nordisk Miniordbogs ordforråd i 2014. Nordisk Sprogkoordination følger den videre dialog omkring dette.

Tiltag: Lån en nordbo, -forfatter, -fortæller, - teaterpædagog

Nordisk Sprogkoordination har indgået en aftale og pris med webbureauet Heyday om en fælles informationsside om projekterne Nordisk Forfatterturné (FNF), Nordiske fortællere (Hugin & Munin) og et nordisk teaterprojekt (v. Helena Berglund). Siden er under udvikling og vil stå klar i foråret 2015. Nordisk Sprogkoordination afventer information om projektet Lån en nordbo (KulturKontaktNord), da der for nyligt blev foretaget ændringer i personalesituationen omkring projektet.

Tiltag: Radio Norden

Nordisk Sprogkoordination samarbejdede i 2014 med Den2Radio om at gøre lydmateriale – skabt af og med børn og unge på dansk, norsk og svensk i programmet Radio Norden – anvendeligt på Norden i Skolen. Resultatet blev, at alle interview og reportager foretaget i forbindelse med Radio Norden i dag matcher de temasammensætninger, der findes på læringsportalen Norden i Skolen. Det gør muligt at anvende materialet i en bredere sammenhæng og ikke mindst som en direkte del af en nabosprogsundervisning, der har et øget fokus på det talte sprog og lytteforståelse.

Den sidste del af processen bliver for Den2Radio at klippe de længere reportager op i små bidder, som derefter kan indsættes i relevante sammenhænge på Norden i Skolens indholdssider.

Tiltag: Nordisk sprog-app

Nordisk Sprogkoordination har i 2014 støttet udviklingen af en sprog-app rettet mod børn og unge i samarbejde med forfatter Merete Pryds Helle, Danmark, og forfattere fra flere andre nordiske lande. Merete Pryds Helle havde inden dialogen med Nordisk Sprogkoordination rejst 480.000 DKK i fondsstøtte til udviklingen af sprog-app'en, som er non-profit og stilles gratis til rådighed for alle. Ved at Nordisk Sprogkoordination gik ind i projektet med 45.000 DKK blev det sikret, at også Finland (og dermed finsk sprog og kultur) kommer på kortet som en del af app'ens indholdsside, når den står klar i efteråret 2015.

Punkt 6) Information fra Nordisk Ministerråds Sekretariat

Seniorrådgiver Bodil Aurstad fra Nordisk Ministerråds Sekretariat orienterede blandt andet om følgende:

- Nordisk Ministerråds moderniseringsreform:

De nordiske samarbejdsministre har formuleret en vision for det nordiske samarbejde - også i fagministerådene. Der skal være mere fokus på politikudvikling. Budgettet skal være et styrings- og prioriteringsredskab. Der skal formuleres mål frem for at beskrive aktiviteter. Der skal være øget fokus på Nordisk Nytte. Nordisk Ministerråds Sekretariat har ansat en controller, og der vil være en tæt opfølgning af, hvordan midler anvendes. Fælles procedurer og regler strammes op.

Arbejdet vil fortsætte næste år, og der følges op over for forvaltningsorganerne.

- Overførsel af midler fra et år til et andet:

Nordisk Sprogkoordination skal være opmærksom på, at aktørerne ikke sparer midler op, og Sprogkoordinationen skal løbende sikre sig, at aktørerne anvender tildelte midler, ellers kan Sprogkoordinationen ikke overføre midler til deres strategiske initiativer.

- MR-U's strategi:

Strategien er forlænget til og med i år og varer lidt ind i 2015, hvorefter der kommer en ny strategi. MR-K har også en strategi 2020-plan.

- Status for ad hoc-gruppens arbejde på sprogområdet – dialoggruppe mellem U-sektoren (undervisningssektoren) og K-sektoren (kultursektoren) (2013 – 2014):

En ad hoc-gruppe på sprogområdet med to medlemmer fra EK-U og 2 fra EK-K skal drøfte og levere:

- 1) En redegørelse til Nordisk Råd om, hvordan aktørerne arbejder
- 2) anbefalinger til de centrale aktører og eventuelt det politiske niveau
- 3) Kontaktseminar for målgrupper finansieret af MR-U og målgrupper finansieret af MR-K. Ad hoc-gruppen er værter for seminaret.

Hvad angår kontaktseminaret skal de, der arbejder med dette område, bringes sammen på tværs af sektorer.

Ekspertgruppen kom med forslag til, hvad et kontaktseminar kan bruges til. Det kan være for mediefolk, kunstnere, kulturfolk. Man kan koble sprog og arbejdsliv sammen for eksempel ved at åbne arbejdsmarkedet og sænke tærsklen for at flytte rundt. Kontaktseminaret kan bruges som en anledning til at kortlægge perspektiverne til de to baner, undervisning og kultur. Ekspertgruppen har hidtil ikke skelet så meget til kultur, men primært børn og unge og læreplaner. Der skal tænkes bredere, og vi må finde krydsningspunktet, og hvad begge sektorer kan være enige om. Vi glemmer alt for ofte, at børn og unge er en fælles opgave. Der må være en bedre forståelse mellem de to sektorer.

Bodil Aurstad pointerede, at arbejdsliv hører under et andet ministerråd, men det kan formuleres som et brev, men det ligger uden for forvaltningsorganet.

En af Ekspertgruppens medlemmer anførte, at det er meget vigtigt at have børn og unge med og i hvert fald lytte til dem, og lade dem fortælle hvad de har opdaget, mens en anden påpegede, at brugerens behov skal kortlægges, og at det for al del skal være deres forslag. Også de nordiske ambassader i Berlin kunne være relevante.

Følgende blev rejst: Bør man ikke have et spørgsmål om hvad nordisk kultur er? Om hvilke opfattelser de unge har? En debat i Sverige om hvad svensk kultur er, findes den? Hvilken rolle har sprog i det nordiske? Man kunne få det nordiske belyst af folk der ikke er i Norden, for eksempel folk syd for grænsen, folk på europaskolerne, tolke og oversættere i EU, som reflekterer hvad de har til fælles. Hvad er nordisk identitet? Hvordan vokser det nordiske? Kontaktseminaret må have et fokus på børn og unge, kommunikation, internordisk kulturkommunikation, forståelse og identitet og inddrage Norden i Skolen. Skal vi skabe noget nyt, eller skal vi afdække noget? Man kunne invitere forskellige organisationer, kunstorganisationer, og finde ud af hvordan man tværsektorielt kan samarbejde omkring sprog. Svenska Nu er et eksempel på at motivere elever til svensk kultur ved at lære dem sprog.

Som afslutning på drøftelsen om kontaktseminaret informerede Bodil Aurstad om, at ad-hoc gruppen gerne vil bruge kontaktseminaret til at få input til deres anbefalinger. NMRS ønsker at inddrage Ekspertgruppen så tidligt som muligt. Ad hoc-gruppen har møde den 13. december og vil ifølge Bodil Aurstad vende tilbage til Ekspertgruppen med nærmere angivelser af indhold og målgrupper.

- Ekspertgruppen:

Ekspertgruppen er en faglig referencegruppe. Den brede kompetence er interessant. Ekspertgruppens medlemmer og suppleanter er ikke udpeget på baggrund af arbejdssted. Det er vigtigt at bringe fagligheden i spil. Ekspertgruppen skal være en relevant faglig diskussionspartner. Ekspertgruppen skal give deres bedste faglige råd til forvaltningsorganet og aktørerne, og vurdering af tiltag. Forskellige holdninger er ok. Den nødvendige faglige tyngde og kvalitetssikre virksomheden. Sprogkoordinationen har ikke en chance for at dække alt. Ekspertgruppen skal konsulteres og inddrages i strategiske spørgsmål. Ekspertgruppen skal inddrages i planlægningen af aktiviteter. Kritiske og konstruktive, som sparringspartnere for aktørerne og forvaltningsorganet.

Punkt 7) Arbejdsplan og budget for 2015

Nordisk Sprogkoordination og de centrale aktører skal levere en arbejdsplan for 2015 til Nordisk Ministerråds Sekretariat. Fristen blev den 3. november 2014. De centrale aktører har en intern frist for levering til Sprogkoordinationen fredag den 24. oktober 2014. Dokumentet blev derfor uddelt på mødet.

En af de centrale aktører Netværket for Sprognævnene har efter aftale med Sprogkoordinationen indsendt deres prioriteringer for det/de kommende år, som en del af arbejdsplanen 2015.

Ekspertgruppen kommenterede enkelte tiltag i udkastet.

Punkt 8) Informations- og kommunikationsstrategi

Sprogkoordinationen har udarbejdet en disposition for en informations- og kommunikationsstrategi, som skal videreudvikles.

Ekspertgruppen tog dispositionen til orientering.

Punkt 9) Fastsættelse af mødekalender for 2015

Ekspertgruppen anmodede Sprogkoordinationen om at invitere medlemmer og suppleanter til en kalenderafstemning og fastsætte næste mødedato.

Punkt 10) Eventuelt

Ingen bemærkninger